

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖSKANNANOTTO GEOLOGIAN TUTKIMUSKESKUKSEN, GTK, TOIMINNASTA VUONNA 2023

1. Arvio tuloksellisuudesta ja sen kehityksestä sekä asetettujen tulostavoitteiden toteutumisesta

Toimintaympäristö ei pandemian jälkeisenä aikana olekaan palautunut normaaliksi. Venäjän hyökkäys Ukrainaan 24.2.2022, Euroopan pakotoimet ja irtautuminen venäläisestä energiasta, ovat pitäneet keskustelun raaka-aineiden strategisuudesta ja omavaraisuudesta pinnalla. Euroopan komissio ryhtyi toimenpiteisiin tavoitteenaan lisätä eurooppalaista raaka-aineiden tuotantoa sekä vähentää Euroopan riippuvuutta yksittäisistä kolmansista maista. EU:n kriittisten raaka-aineiden asetus tulee voimaan 24.5.2024. GTK osallistui asetuksen valmisteluun ja sen rooli asetuksen kansallisessa toimeenpanossa tulee olemaan keskeinen.

Asiakasratkaisut tulosalueen osuus ydintoiminnasta säilyi edellisvuoteen nähden samalla tasolla ja oli 17 % tavoitteen ollessa 20 %. Maksullisen toiminnan tuotto ylitti tavoitteen. Maksullisten ja yhteisrahoitteisten projektien osuuden osalta tavoite oli 32 %, ja toteuma oli 24,6 %, osuus pysyi samalla tasolla vuoteen 2022 nähden eikä tavoitetta saavutettu. Tämä heijastuu puolestaan näille projekteille asetettuun toiminnalliseen tavoitteeseen: htv-tavoite oli 77, mutta toteuma 70,3. Projektitoiminnan tulot kasvoivat kuitenkin merkittävästi ja ylittivät asetetun tavoitteen selvästi. Myös yhteisrahoitteisen toiminnan tuottojen osalta tavoitteisiin päästiin.

Outokummun Mintecin merkittävä kehittäminen on kunnianhimoinen, monivuotinen hankekokonaisuus, joka kehittää tutkimusinfrastruktuuria ja tarjoaa modernit työtilat, mutta ennen kaikkea oikea-aikaisena hankekokonaisuutena mahdollistaa osaltaan EU:n raaka-aineisiin liittyvien tavoitteiden toteuttamista. GTK Mintecin laboratoriokokonaisuuden rakentaminen eteni pääosin suunnitellusti. Myös tutkimusinfraan kuuluvien kestävän mineraalitalouden innovaatioalustan ja kaivannaisjätteiden sekä sivuvirtojen tutkimusalueen työtä on viety eteenpäin.

Työtyytyväisyys on laitoksella hyvällä tasolla ja vuoden 2023 henkilöstötyytyväisyyskyselyn vastausaktiivisuus oli GTK:ssa erittäin hyvällä tasolla. VMBaron työtyytyväisyyskyselyssä GTK:n tulos oli 3,81 ja saavutti vuodelle 2023 asetetun tavoitteen 3,8.

GTK:n näkyvyys eri viestintäkanavissa parani. Julkisyhteisöjen Luottamus & Maine –barometrissä mitattu GTK:n mainetta koskevat tulokset paranivat merkittävästi. Myös asiakaspalauteindikaattorilla mitattu asiakastytyväisyys oli hyvällä tasolla.

2. Käytettyjen tuloksellisuuden raportoinnin perusteiden asianmukaisuus ohjauksen ja tulosvastuun kannalta sekä kehittämistarpeet

VTV:n 29.4.2024 päivätty tilintarkastuskertomus toteaa, että talousarviota ja sitä koskevia keskeisiä säännöksiä on noudatettu. Toiminnallisesta tehokkuudesta VTV:llä ei ole tullut esiin olennaista huomautettavaa. Tilinpäätöslaskelma liitteineen antaa oikean ja riittävän kuvan taloudellisesta asemasta, eikä sisäisen valvonnan osalta ole huomautettavaa.

Laitoksen tilinpäätös on selkeä, informatiivinen, ja lukijaystävällinen. Tilinpäätöksessä raportoidaan asianmukaisesti tulossopimuksessa asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Tiedot ovat riittävät ja tietojen analysointi sekä mahdollisten poikkeamien syiden erittely on toteutettu asianmukaisesti.

3. Toimenpiteet, joihin kirjanpitoyksikössä on ryhdyttävä tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi

Henkilöstö on asiantuntijaorganisaation tärkein voimavara, joten henkilöstön jaksamiseen tulee jatkuvasti kiinnittää huomiota.

GTK:n tieto ja osaaminen sekä laitoksen tarjoamat ratkaisut ovat entistä ajankohtaisempia useissa yhteiskunnan kohtaamisissa haasteissa, ja kestäviä ratkaisuja tarvitaan. GTK:n on syytä jatkaa asian kommunikointia aktiivisesti myös jatkossa.

Investointien kustannusten nousuun tulee kiinnittää huomiota.

4. Toimenpiteet, joihin ministeriö ryhtyy tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi

Ministeriö pyrkii varmistamaan laitoksen toimintaedellytykset turvaavan rahoituksen.

Ministeriö jatkaa laitoksen kunnianhimoisten kehittämishankkeiden edistämistä sekä laitoksen vahvuuksien esiin tuomista myös kansainvälisesti. Ministeriö pyrkii edistämään laitoksen tunnettavuutta EU:n kriittisten raaka-aineiden asetukseen liittyvissä konteksteissa ja muussa kansainvälisessä yhteistyössä.

Juhapekka Ristola
Ylijohtaja

Teo Kangaspunta
Johtava asiantuntija

VN/16216/2024-TEM-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: